

()

متن تبصره ۴۵ به علت عدم دقت به بار معانی و دامنه شمول کلمات و تعاریف از جمله سرمایه‌گذاری نیمه تمام، «شرکت‌های تحت پوشش» و متن استفساریه به علت تفسیر تبصره به شمول آن به کل (شرکت‌های تحت پوشش) و تشکیک در شمول آن به جزء (شرکت‌های تابعه و وابسته) دارای نواقصی است و با سپری شدن دوره برنامه پنجساله دوم، طرح استفساریه نه جهت رفع مشکل اجرایی بلکه رفع ابهام در مسائل نظارتی است.

با توجه به استفاده از اصطلاحات شرکت‌های تحت پوشش، شرکت‌های تابع (تابعه) و شرکت‌های وابسته لازم است جهت بررسی موضوع تعاریف یا کاربرد هر یک مشخص شود.

• طبق استاندارد حسابداری شماره (۲۰)،^۱ شرکت‌های به شرکتی اطلاق می‌شود که یک واحد سرمایه‌گذار در آن نفوذ قابل ملاحظه داشته ولی کنترل (مدیریت) آن را کامل در اختیار نداشته باشد.

• طبق ماده ۱۸ قانون اساسنامه سازمان گسترش و نوسازی صنایع، شرکت‌های به شرکتی اطلاق می‌شود که بیش از ۵۰ درصد سهام در مالکیت سازمان بوده یا بین ۴۰ الی ۵۰ درصد سهام در مالکیت سازمان بوده و اکثریت عضو هیأت مدیره نیز از طرف سازمان باشند (مدیریت در اختیار سازمان باشد) و شرکت‌های تحت پوشش به شرکتی اطلاق می‌شود که مدیریت شرکت از طریق دیگری نظیر الزامات قانونی (مانند مصادره شدن یا ملی شدن به تملیک دولت درآمده‌اند) در اختیار سازمان قرار گرفته‌اند.

• بعد از انقلاب در عمل کلمه تحت پوشش شرکت‌های تابعه، وابسته، ملی شده، مصادره شده و نظایر آن را در بر گرفته است.

با توجه به تعاریف مزبور به نظر می‌رسد هدف قانونگذار از سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاری در شرکت‌هایی است که کنترل و مدیریت آن در اختیار وزارت صنایع باشد و در این صورت شرکت‌های وابسته به دلیل در اختیار نداشتن مدیریت کامل از طرف وزارت صنایع و معادن و بعضی از شرکت‌های تحت پوشش به علت تملک قهری و عدم تعیین تکلیف و مشکلات حقوقی از دامنه شمول قانون خارج خواهند بود.

۱. استاندارد حسابداری شماره ۲۰، «حسابداری سرمایه‌گذاری در واحدهای تجاری وابسته»